

JOHN
GRISHAM

ROMANAS

METAS
PASIGAILĖTI

1 SKYRIUS

Nelemtasis namas stovėjo užmiestyje, nematomas nuo nežinia kur vedančio seno apygardos greitkelio, maždaug už šešių mylių į pietus nuo Klantono. Naktį artinantis prie jo vingiuotu ir kalvotu žvyrkeliu, priekinių automobilio žibintų šviesos brūkšdavo per priekines duris ir langus, lyg norėdamos įspėti laukiančiuosius viduje. Nuošalią vietą gaubė baugi grėsmės pajauta.

Buvo gerokai po vidurnakčio, netrukus turėjo aušti sekmdienio rytas, kai šviesos pagaliau pasirodė. Jos perliejo namą, mesdamos ant sienų tylus, grėsmingus šešėlius ir išnyko, mašinai ėmus leistis nuokalnėn. Laukiantieji viduje jau seniai turėjo miegoti, bet miegoti tomis siaubingomis naktimis būdavo neįmanoma. Džouzė giliai įkvėpė, sukalbėjo trumpą maldele ir pakilusi nuo sofos gyvenamajame kambaryje prislinko prie lango. Ar mašina, kaip įprastai, blaškosi po kelią, o gal ją vairuoja tvirta ranka? Ar jis, kaip visuomet tokiomis naktimis, girtas, o gal susilaikė ir neprisiliubė iki žemės graibymo? Džouzė vilkėjo gundantį neglįžė, turintį patraukti jo dėmesį ir galbūt pakeisti smurtingą nuotaiką į romantišką. Buvo pasidabinusi šiuo drabužėliu ir anksčiau, tuomet jis jam patiko.

Automobilis sustojo prie namo. Džouzė žiūrėjo, kaip vyras išlipa. Jis susvyravo ir vos nesuklupo. Ji pasiruošė neišvengiamam. Nuėjo į virtuvę, kurioje degė šviesa, ir ėmė laukti. Prie durų, pasislėpusi pakampės šešėlyje, stovėjo aliumininė beisbolo lazda. Jos sūnaus. Džouzė pastatė ją ten prieš valandą tam atvejui, jei prisireiktų ginti vaikus. Meldė Dievo suteikti jai drąsos ta lazda pasinaudoti, bet abejojo, ar ryšis. Vyras trenkėsi į virtuvės duris ir nirčiai pasukiojo rankenos bumbulą, tarsi durys būtų užrakintos. Bet nebuvo. Galiausiai jis atlapojo jas spyriu. Durys tvojos į šaldytuvą.

Stiuartas buvo nenuspėjamas smurtaujantis girtuoklis.

Šiaip jau blyški airiška jo oda buvo paraudusi, skruostai išmušti tamsraudonių dėmių, o akyse žioravo viskio įžiebtos liepsnos, matytos daugybę kartų. Sulaukęs vos trisdešimt trejų, vyras jau žilo ir pliko; mėgindamas tai slėpti, nevykusiai užsukuodavo reikiamas vietas ilgomis plaukų sruogomis, kurios po naktinio daužymosi po barus dryksojo žemiau ausų. Veide nesimatė nei prakirtimų, nei nuobrodų; gal tai geras ženklas, o gal ir ne. Stiuartas mėgdavo pigiose užėigose paleisti į darbą kumščius. Jei jam gerai aplamdavo šonus, grįžęs namo laižydavosi žaizdas ir eidavo į lovą. O jei netekdavo pasimušti, barnių ieškodavo namuose.

— Kokio velnio nemiegi? — suurzgė Stiuartas, bandydamas už nugaros uždaryti virtuvės duris.

— Laukiu tavęs, mielas, — kaip įmanydama ramiau atsakė Džouzė. — Tau viskas gerai?

— Nereikia manęs laukti. Kiek valandų? Antra nakties?

Moteris meiliai nusišypsojo, lyg viskas klostytųsi kuo puikiausiai. Prieš savaitę, kai ji nusprendė laukti jo lovoje, grįžęs paryčiais Stiuartas užlipo į viršų ir grasino vaikams.

— Maždaug dvi, — ištarė ji švelniu balsu. — Eime į lovą.

— O šitą kam apsilvkai? Atrodai kaip paskutinė kekšė. Kas nors šiandakt buvo užsukęs?

Dabar jau įprastas kaltinimas.

— Aišku, ne, — atsakė Džouzė. — Tik ruošiausi eiti miegoti.

— Paleistuve tu.

— Nagi, Stiu, aš noriu miego. Eime į lovą.

— Kas jis? — sumaurojo vyras susvirduliuavęs ir griūdamas nugara į duris.

— Kas jis — kas? Apie ką tu? Visą vakarą buvau viena su vaikais.

— Ak, tu melage, kale tu.

— Aš nemeluoju, Stiu. Eikime miegoti. Jau labai vėlu.

— Šiandakt nugirdau, kad kai kas šiose apylinkėse prieš porą dienų matė Džono Alberto pikapą.

— O kas tas Džonas Albertas?

— Kekšytė klausia, kas tas Džonas Albertas. Tu pati puikiai

žinai, kas tas Džonas Albertas, po velnių! — Atsistūmęs nuo durų ir prisilaikydamas virtuvės darbastalio, Stiuartas žengė kelis nevirtus žingsnius link Džouzės ir bedė į ją pirštu. — Prisiviliojai senų draugužių, šliundra tu. Juk išpėjau, kad taip nedarytum.

— Stiu, tu man vienintelis, juk sakiau tūkstančius kartų. Kodėl manimi netiki?

— Nes tu melagė. Esu pagavęs tave meluojančią. Prisimeni kredito kortelę? Na, ir kalė esi!

— Nagi, Stiu, juk tai buvo pernai, mes viską išsiaiškinome.

Vyras pasviro į priekį, kairiąja ranka sugriebė jos riešą, o dešiniąja užsimojo ir delnu smarkiai sušėrė per skruostą. Odai tėsukusis į odą, garsiai nuskardėjo šleikštulį keliantis pliaukštelėjimas. Džouzė suriko iš skausmo ir netikėtumo, nors buvo prisizadėjusi nieku gyvu nerėkti, nes viršuje, už užrakintų durų, klausosi ir viską girdi jos vaikai.

— Baik, Stiu! — sukliko ji, susigriebusi už skruosto, vos atgaudama kvapą. — Daugiau manęs nemuši! Sakiau, kad paliksiu tave, ir paliksiu, prisiekiu!

Vyras griausmingai nusikvatojo.

— Ane? Ir kurgi tu eisi, kekšyte? Grįši į kemperį vidury miškų? Ar vėl gyvensi savo mašinoje?

Jis trūktelėjo ją už riešo, apsuko ir storu dilbiu spausdamas kaklą sukriokė į ausį:

— Tu neturi kur eiti, kale! Net vagonėlių gyvenvietėje, kur gimei, tau nebėra vietos!

Jam kalbant, Džouzei ant odos tiško karštos seilės, į nosį tvoskė gižus išsivadėjusio viskio ir alaus dvokas. Moteris pasimuistė mėgindama išsivaduoti, bet Stiuartas tik dar smarkiau užsuko ranką, trūktelėdamas ją aukštyn, kone iki pečių, tarsi norėtų išnarinti. Džouzė neištverusi vėl klyktelėjo ir tuoj pat pasigailėjo savo vaikų.

— Stiu, išlauši man ranką! Liaukis! Prašau!

Jis nuleido jos ranką per porą colių žemyn, bet tvirčiau prispaudė prie kaklo dilbį, šnypšdamas į ausį:

— Tai kur trauksi? Čia turi stogą virš galvos, maisto ant sta-

lo, kambarį tiems dviem savo smirdintiems vaikigaliams, o tu nori išeiti? Vargu bau.

Džouzė įsitempė, tada suspurdėjo, bandydama ištrukti, bet nepajėgė išsilaisvinti iš stiprių prastai nusiteikusio vyro gniaužtų.

— Lauži man ranką, Stiu! Paleisk, prašau!

Tačiau vyras vėl smarkiai patempė ranką aukštyn. Džouzė suriko ir basa koja spyrė atgal. Kulnu pataikė jam į blauzdikaulį, tada apsisuko ir kaire alkūne trenkė į šoną. Nepadarė jam jokios žalos, tik akimircai pribloškė, bet tiek užteko, kad iš jo ištrūktų. Užkliudžiusi parvertė kėdę. Ši garsiai bildėdama nugriuvo ant grindų, ko gero, dar labiau išgąsdindama vaikus.

Stiuartas puolė it pasiutęs bulius. Čiuo Džouzę už gerklės ir prirėmė prie sienos. Jo pirštų nagai susmigo į kaklą. Moteris negalėjo surikti, negalėjo nei nuryti seilių, nei kvėpuoti. Pamišėliškai žvilgančios vyro akys bylojo tai būsiant paskutine judviejų kova. Štai ir išmušė toji valanda. Jis ją galiausiai užmuš. Džouzė pabandė spirti, nepataikė, tuomet Stiuartas staiga dešinės rankos „kabliu“ smarkiai smogė jai į smakrą ir visiškai išjungė. Moteris suglebo ir, nuslydusi siena žemyn, sudribo ant grindų, kur ir liko gulėti paslika, ant nugaros, išskėstomis kojomis. Negližė prasiškleidė, atidengdamas krūtis. Stiuartas pastovėjo sekundę, kitą, žavėdamasis savo rankų darbu.

— Ta šliundra pirma man trenkė, — sumurmėjo, tada žengė prie šaldytuvo ir išsitraukė skardinę alaus.

Atlaužęs liežuvelį, atsigėrė ir atgalia ranka nusišluostė burną, laukdamas, kol moteris atsipeikės. O gal su ja šiandakt jau baigta? Džouzė nejudėjo. Vyras priėjo arčiau, pažiūrėti, ar ji dar kvėpuoja.

Patyręs mušeika, jis žinojo auksinę taisyklę: pataikęs į smakrą, bet ką iškirsi.

Namuose buvo tylu ir ramu, bet Stiuartas žinojo, kad viršuje slepiasi išsigandę vaikai.

Driu buvo dvejis metais vyresnis už savo seserį Kirą, tačiau bren-dimas vėlavo kaip ir dauguma normalių vyksmų jo gyvenime. Še-

šiolikmetis vaikas pagal savo amžių buvo per mažo ūgio, smulkaus kūno sudėjimo, o tai jam kėlė nerimą, ypač jei tekdavo stovėti greta sesers, kuri kaip tik dorojosi su dar vienu pereinamojo amžiaus augimo priepuoliu. Nė vienas iš jų tuomet dar nežinojo, kad yra ne to paties tėvo ir kad jie ir toliau vystysis taip nedarniai. Tačiau, paveldimumo klausimus atidėjęs į šalį, šiuo metu buvo tokie artimi, kokie tik gali būti artimi brolis ir sesuo, su siaubu girdėdami vėl mušamą motiną.

Ją mušdavo vis žiauriau ir dažniau. Driu ir Kira maldavo motiną palikti Stiuartą, ji pažadėdavo, bet visi trys žinojo, kad neturi kur eiti. Džouzė įtikinėdavo vaikus, jog reikalai pasitaisys, jog Stiu, kai negeria, — geras žmogus, ji vylėsi, kad jos meilė atves vyrą į protą.

Jie neturi kur eiti. Paskutiniai jų turėti „namai“ buvo senas kemperis, kurį tolimes giminaitis leido pasistatyti galiniame kieme, nors ir gėdijosi juos priglaudęs. Ir Džouzė, ir vaikai žinojo, kad tveria gyvenimą su Stiuartu tik todėl, kad jis turi tikrą namą, iš plytų ir skardiniu stogu. Jie nealko, nors kartais dar grįždavo skausmingi prisiminimai apie tas dienas, kai tekdavo badauti. Be to, vaikai lankė mokyklą. Tiesą sakant, mokykla buvo jų šventovė, mat Stiuartas nė artyn prie jos nesiartindavo. Žinoma, ir mokykloje Driu ir Kirai ne viskas klojosi it sviestu patepta, — Driu nesisėkė mokslai, abu turėjo per mažai draugų, vilkėjo nunešiotais drabužiais ir stovėdavo eilėse prie nemokamų pietų, — tačiau čia bent jau jausdavosi saugūs, Stiuartui nepasiekiami.

Net ir blaivus, — o toks, dėkudie, dažniausiai būdavo, — vyras elgėsi kaip paskutinis šiknius. Jam baisiai nepatiko, kad turi išlaikyti vaikus. Savų jis neturėjo, nes niekad nenorėjo turėti, be to, dvi ankstesnės santuokos baigėsi vos prasidėjusios. Stiuartas buvo smurtautojas, savo namus laikantis savo tvirtove. Vaikai čia buvo tik nepageidaujami svečiai, jei ne įsibrovėliai, tad privalėjo juos kuopti ir tvarkyti. Naudodamasis nemokama darbo jėga, Stiuartas prigalvodavo begales namų ruošos darbų, net pačių purviniausių, o pats nė piršto nepajudindavo, nes buvo tik tingus sutrius. Jis keikdavo vaikus ir jiems grasindavo net

dėl smulkiausių menkniekių. Sau pirkdavosi maisto ir alaus ir reikalaudavo, kad Džouzė saviškius šertų iš savo skurdaus atlyginimo.

Tačiau namų ruošos darbai, maisto trūkumas ir bauginimai, žinoma, buvo vieni niekai, palyginti su patiriamu smurtu.

Džouzė vos kvėpavo ir nejudėjo. Stiuartas pastovėjo virš jos, žiūrėdamas į krūtis, kaip visuomet apgailestaudamas, kad jos tokios mažos. Po velnių, netgi Kiros papai didesni. Nusišypsojo nuo šios minties ir nusprendė pažiūrėti. Perėjęs mažą, tamsų gyvenamąjį kambarį jis ėmė tyčia kaip įmanydamas triukšmingiau lipti laiptais, kad dar labiau įgąsdintų vaikus. Pusiaukelėje pašaukė aukštų, girtų, žaismingu balsu:

— Kira, ak, Kira!..

Tamsiame kambaryje mergaitė sudrebėjo iš baimės ir dar stipriau suspaudė Driu žastą. Stiuartas plumpino vis aukščiau, smarkiai trempdamas kojomis medines pakopas.

— Kira, ak, Kira!..

Pirmiausia jis atidarė Driu kambario duris, — šios buvo ne užrakintos, — tada garsiai užtrenkė. Pasukiojo Kiros durų bumbulą — užrakinta.

— Cha cha, Kira, žinau, kad tu ten. Atidaryk.

Stiuartas trenkėsi į duris petimi.

Vaikai sėdėjo susiglaudę siaurutės lovos kojūgalyje, spoksodami į duris. Šios buvo užremtos aprūdijusiu metaliniu vamzdžiu, kurį Driu rado daržinėje ir sugalvojo, kur galėtų panaudoti. Dar abu meldėsi, kad įspraustas tarp durų ir metalinio lovos rėmo vamzdis atlaikytų. Stiuartui ėmus įnirtingai sukioti ir tampyti rankenos bumbulą, Driu ir Kira, kaip buvo treniravęsi, užgulė vamzdį, spausdami jį prie durų. Buvo tai ne kartą išbandę ir beveik neabejojo, kad Stiuartas nepajėgs jų atidaryti. Jei jam vis dėlto pavyktų, vaikai buvo suplanavę pasipriešinimą. Kira čiups seną teniso raketę, Driu iš kišenės išsitrauks nedidelį pipirinių dujų balionėlį, kurį Džouzė jiems nupirko, dėl viso pikto, ir abu puls. Gal

Stiu ir vėl juos primuš, tačiau Driu ir Kira bent jau nepasiduos be kovos.

Jis lengvai gali išspirti duris, kaip buvo išspyręs prieš mėnesį; paskui pakėlė audrą, kai įstatyti naujas jam atsiėjo šimtą dolerių. Iš pradžių reikalavo, kad už tai sumokėtų Džouzė, po to kad pini-gus sukrapštytų vaikai, bet nieko nepešęs galiausiai apsiramino.

Kira patyliukais verkė, stingdama iš baimės ir galvodama, kad Stiuartas elgiasi neįprastai. Anksčiau jis užlipdavo pas ją į kambarį, kai nieko nebūdavo namie, kad niekas nematytų ir negirdėtų. Prigrasino ją užmušias, jei kam nors prasitars. Jos motiną jis jau užtildė, o dabar nori nuskriausti ir Driu?

— Ak, Kira, Kira, — vėl trenkdamasis petimi į duris kvailai niūniavo vyriškis, bet jau tyliau, tarsi ketindamas pasiduoti.

Vaikai stipriai laikė metalinį vamzdį, laukdami, kol durys išlakstys į šipulius, bet Stiuartas nurimo ir pasitraukė. Žingsniai nutolo laiptais žemyn. Viskas nutyko.

Motinos nesigirdėjo nė garso, o tai vaikams galėjo reikšti pasaulio pabaigą. Ji guli ten, apačioje, negyva arba be sąmonės, antraip Stiu nebūtų užlipęs laiptais į antrą aukštą, tik jau ne be aršios kovos. Džouzė jam miegant nagais akis išluptų, jei jis vėl nuskriaustų jos vaikus.

Slinko sekundės, minutės. Kira liovėsi verkusi, ir abu su Driu sėdėjo ant lovos krašto laukdami ko nors — bent kokio triukšmo, balso, užtrenkiamų durų garso. Bet negirdėjo nieko. Galiausiai Driu sušnibždėjo:

— Turime ką nors daryti.

Persigandusi Kira neįstengė atsakyti.

— Einu, pažiūrėsiu, kaip ten mama. O tu lik čia ir užsirakink duris. Supratai?

— Neik.

— Turiu eiti. Mamai kažkas atsitiko, kitaip jau būtų pas mus užlipusi. Esu tikras, kad ją sužeidė. Lik kambaryje ir užsirakink duris.

Driu patraukė metalinį vamzdį ir tyliai atidarė. Dirstelėjo laiptais žemyn, tačiau nepamatė nieko, tik tamsą, šiek tiek praskiestą iš verandos sklindančios blausios lempos šviesos. Kira žiūrėjo, kaip brolis išeina, ir uždarė paskui jį duris.

Delne spausdamas pipirinių dujų balionėlį Driu žengė žemyn ant pirmos laiptų pakopos, galvodamas, kaip būtų puiku, jei galėtų išpurkšti tam niekšui tiesiai į veidą visą debesį nuodų, kurie išdeginėtų jam akis ir gal net apakintų. Vaikinukas leidosi labai išlėto, be jokio triukšmo, viena pakopa po kitos. Gyvenamajame kambaryje sustingo ir įsiklausė. Iš Stiuarto miegamojo trumpo koridoriaus gale sklido kažkokie silpni garsai. Driu dar kiek luktelėjo, klausydamasis ir vildamasis, kad gal tas šunsnukis aptalžęs paguldė motiną į lovą. Virtuvėje degė šviesa. Driu žvilgtelėjo pro tarpdurį ir pamatė basas mamos pėdas ir tįsančias nejudančias kojas. Parpuolęs ant kelių jis keturpėščias skubriai nuropojo po stalą, pagriebė motinos ranką ir smarkiai papurtė. Tačiau neištarrė nė žodžio — net menkiausias garsas gali patraukti Stiuarto dėmesį. Vaikas matė nuogas motinos krūtis, bet buvo pernelyg išsigandęs, kad gėdytųsi. Vėl papurtė jos ranką ir sušnypštė:

— Mama, mama, pabusk!

Bet ji neatsakė ir nejudėjo. Kairė veido pusė raudona ir ištinusi. Driu buvo tikras, kad mama nekvėpuoja. Nusišluostęs ašarų pritvinkusias akis vaikinukas atsitraukė ir nuropojo į koridorių. Stiuarto miegamojo durys gale buvo praviros, degė blausi naktinė lempelė. Gerai išžiūrėjęs pamatė ant kojūgalio persvertų batų porą. Smailianosiai Stiuarto batai iš gyvatės odos, jo mėgstamiausi. Vaikinas atsistojo ir greitai priėjo prie miegamojo durų. Štai, išsikėtojęs skersai lovos, rankas atmetęs virš galvos, nenusirengęs guli Stiuartas Koferis, giliai įmigęs girto miegu. Driu spoksant į jį nežabotos neapykantos kupinu žvilgsniu, vyras ramiausiai knarkė.

Vaikinukas užlėkė laiptais aukštyn ir, seseriai atidarius kambario duris, suriko:

— Ji mirė, Kira, mama mirė! Stiu ją nužudė. Ji guli virtuvėje ant grindų. Ji negyva.

Kira net loštelėjo atgal, o tada suklikusi puolė broliui į glėbį.

Abu nusileido laiptais žemyn, į virtuvę, kur paplūde ašaromis bandė kilstelėti motiną, atsargiai prilaikydami galvą. Kira verkdama šnibždėjo:

— Pabusk, mama! Prašau, pabusk!

Driu švelniai sugraibė kairį mamos riešą, bandydamas apčiuopti pulsą, bet nebuvo tikras, ar teisingai jo ieško. Šiaip ar taip, nieko neužčiuopė.

— Turime skambinti 911, — ištarė jis.

— Kur jis? — dairydamosi aplink paklausė Kira.

— Lovoje, miega. Manau, trūkęs.

— Aš palaikysiu mamą, tu eik, paskambink.

Driu nuėjo į gyvenamąjį kambarį ir įjungė šviesą. Paėmęs telefoną ragelį, surinko 911. Po daugybės signalų galiausiai atsiliepė operatorė:

— Devyni vienas vienas, kokia skubioji pagalba reikalinga?

— Stiuartas Koferis nužudė mano motiną. Ji negyva.

— Sūneli, su kuo kalbu?

— Aš Driu Gemblas. Mano motina vardu Džouzė. Ji negyva.

— Kur jūs gyvenate?

— Pas Stiuartą Koferį. Barto kelyje. Barto kelias 1414. Prašau atsiųsti ką nors į pagalbą.

— Žinoma, tuojau siunčiu. Pagalba jau važiuoja. Sakei, kad ji negyva. Iš kur žinai, kad negyva?

— Nes nekvėpuoja. Nes Stiuartas ir vėl ją sumušė. Kaip visada.

— Ar Stiuartas Koferis namie?

— Aha, namas jo, mes čia gyvename. Jis vėl grįžo namo girtas ir sumušė mano mamą. Jis ją užmušė. Mes viską girdėjome.

— Kur jis dabar?

— Miega savo lovoje. Lūžęs. Paskubėkit, prašau.

— Nepadėk ragelio, gerai?

— Ne. Einu pažiūrėti, kaip mama.

Padėjęs ragelį Driu sugraibė nuo sofos užtiesalą ir grįžo virtuvėn. Laikydama motinos galvą skreite ir švelniai glostydama plaukus Kira verkdama kartojo:

— Nagi, mama, prašau, pabusk. Prašau, pabusk. Nepalik mūsų, mama.

Driu užklojo motiną ir atsisėdo prie kojų. Užsimerkęs sužnybo viršunose ir pamėgino melstis. Visas namas skendėjo tyloje, kurią trikdė tik Kiros verkšlenimas ir maldavimai. Praslinko kelios minutės. Driu prisivertė liautis verkęs, nes reikėjo pasirūpinti jūdviejų saugumu. Dabar Stiuartas gal ir miega, tačiau bet kurią akimirką gali atsibusti, o jei ras juodu čia, virtuvėje, primuš, apimtas įniršio.

Taip jau yra nutikę anksčiau. Apsvaigęs nuo alkoholio jis įsiunta, grasina, paleidžia į darbą kumščius, nulūžta, o vėliau atsielia vėl pasiruošęs linksmybėms.

Kaip tik tą akimirką Stiuartas užknarkė ir kažką girtai suburbuliavo. Driu išsigando, kad jis ima blaivytiis ir tuoj prabus.

— Nutilk, Kira, — sudraudė jis seserį, tačiau ši jo negirdėjo — tarsi panirusi į transą grabinėjo motiną, ašaroms byrant ant nejudančio kūno.

Driu lėtai pasislinko šalin ir vėl repečkomis pasišalino iš virtuvės, tada susirietęs, ant pirštų galiukų koridoriumi nutipeno prie Stiuarto miegamojo. Rado jį nė nepajudėjusį. Ant lovos kojūgalio persverti tebekabojo batai. Kresnas vyro kūnas gulėjo išsipleikęs skersai lovos, ant užkloto. Burna buvo plačiai pražiota, tarsi gaudytų muses. Driu stebeilijo į jį su protą temdančia neapykanta. Tas gyvulys galiausiai užmušė jį motiną. Bandė mėnesių mėnesius, kol pagaliau pavyko, o dabar atėjo jų, Driu ir Kiros, eilė. Ir Stiuartui dėl to niekas negresia, nes jis turi ryšių, pažįsta daug svarbių žmonių, kaip nuolat girdavosi. O jie kas tokie? Niekas, tik šiukšlės, vagonėlių gyvenvietės atmatos. Užtat Stiuartas gali kaiti spustelėti, nes jis turi žemės ir ženklelį.

Driu žingtelėjo atgal ir pažvelgė koridoriumi tolyn, į virtuvę, kur matė ant grindų gulinčią motiną ir jos galvą laikančią, visiškai nuovoką praradusią seserį, mykiančią žemu, kančios persmelktu balsu. Vaikinas nuėjo prie mažo staliuko miegamojo kampe, toje lovos pusėje, kur miegodavo Stiuartas. Jo stalčiuje vyras laikė storą juodą diržą su pistoletu prie jo pritvirtintame dėkle ir žvaigž-

dės formos ženklelį. Driu išėmė ginklą iš dėklo ir tuoj pat prisiminė, koks jis sunkus. Tokius pistoletus — devynių milimetrų „Glock“ — nešiojosi visi šerifo tarnybos pareigūnai, kurie nieku gyvu neturėjo leisti, kad ginklas patektų kokiam civiliui į rankas. Tačiau Stiuartas per daug neėmė domėn kvailų taisyklių. Vieną dieną, nelabai seniai, būdamas blavus ir gerai nusiteikęs, — o tai nutikdavo itin retai, — jis nusivedė Driu į ganyklas už namo ir pamokė, kaip pistoletą užtaisyti ir iš jo šaudyti. Stiuartas kone užaugo su ginklu rankoje, priešingai nei Driu, ir šaipėsi iš vaikino dėl šio neišmanymo, kaip su jais elgtis. Pats gyrėsi nušovęs pirmą elnią būdamas aštuonerių.

Tądien Driu iššovė į pritvirtintą prie šieno ritinio taikinį tris sykius, kaskart smarkiai pro šalį. Jį gąsdino ginklo atatranka ir garsus šuvių pokšėjimas. Stiuartas išjuokė berniuką dėl jo bailumo, o tada mikliai suvarė šešias kulkas tiesiai į taikinio centrą.

Laikydamas pistoletą dešinėje rankoje Driu jį apžiūrėjo. Žinojo, kad ginklas užtaisytas, nes Stiuartas visuomet ginklus laikė paruoštus naudoti. Sandėliuke šautuvų buvo pilna spintelė, graižtvinių ir lygiavamzdžių, ir visi jie užtaisyti.

Virtuvėje dejavo ir verkšleno Kira, priešais jį ant lovos knarkė Stiuartas, netrukus čionai įsiverš policijos pareigūnai, bet — lygiai kaip ir anksčiau — nieko doro nenuveikę netrukus pasišalins. Nieko jie nepadarys, nieko, kad apsaugotų Driu ir Kirą, kurių motina guli ant virtuvės grindų negyva. Stiuartas Koferis ją nužudė, bet pripasakos pasakų, ir policija juo patikės. O Driu ir jo sesers be motinos laukia dar tamsesnė ateitis.

Su pistoletu rankoje vaikas lėtai išėjo iš miegamojo ir nužingsniavo į virtuvę. Čia niekas nepasikeitė. Paklausė Kiros, ar motina kvėpuoja. Sesuo neatsakė, tik be perstojo gūdžiai vaitojo. Driu nuėjo į gyvenamąjį kambarį ir atsistojęs prie lango žvelgė į tamsą. Savo tėvo jis nepažinojo ir vėl klausė savęs, kurgi šeimos galva? Kurgi vadas, išmintingasis vedlys, globojantis ir dalijantis patarimus? Juodu su Kira taip niekuomet ir nepatyrė, ką reiškia gyventi saugioje šeimoje su abiem tėvais. Jiems buvo tekę susipažinti su keliais laikiniais globėjais ir nepilnamečių teismo advoka-

tais, kurie bandė padėti, tačiau niekuomet nebuvo atsidūrę tvirtame ir šiltame vyro, kuriuo galėtų pasitikėti, glėbyje.

Taigi, atsakomybės našta krenta ant jo, vyresniojo, pečių. Dabar, kai motinos nebėra, jam nelieka nieko kito, tik pasitempti ir tapti vyru. Jis, tik jis vienas, gali išgelbėti abu nuo užsitęsusio košmaro.

Driu krūptelėjo išgirdęs garsus. Miegamajame lyg sukriokė, lyg suprunksėtė, tuomet subraškėjo spyruoklės, lyg įdubus čiuziniui. Ko gero, Stiuartas paipaliojasi ir bando keltis iš lovos.

Driu ir Kira daugiau nebegali šito kęsti. Atėjo laikas. Vienintelė galimybė jiems išsigelbėti — ranka pasiekiamą, tik Driu turi veikti. Jis grįžo į miegamąjį. Stiuartas tebegulėjo ant nugaros, miręs visam pasauliui, tik — keista — vienas batas buvo nukritęs ant grindų. Jis ir nusipelno būti miręs. Driu lėtai uždarė duris, tartum norėdamas visiškai atriboti Kirą nuo to, kas nutiks. Kažin ar bus lengva? Spaudė pistoleto rankeną abiem rankomis. Sulaikęs kvapą, leido ginklą žemyn, kol vamzdis atsidūrė vos per colį nuo Stiuarto kairiojo smilkinio.

Tada užsimerkė ir paspaudė gaiduką.

2 SKYRIUS

Kira nė nepakėlė akių.

— Ką padarei? — paklausė glostydama motinai plaukus.
— Nušoviau jį, — trumpai drūtai pranešė Driu bejausmiu balsu — be baimės, be gailesčio. — Aš jį nušoviau, — pakartojo.

Sesuo linktelėjo ir nieko nepasakė.

Driu nuėjo į gyvenamąjį kambarį ir vėl pažvelgė pro langą. Kur tie raudoni ir mėlyni švyturėliai? Kur toji pasiūsta pagalba? Paskambini 911 ir praneši, kad kažkoks gyvulys užmušė tavo motiną, ir niekas nepasirodo? Vaikinas uždegė lempą ir pažvelgė į laikrodį ant sienos. 2 valandos 47 minutės. Jis visą gyvenimą prisimins tikslų laiką, kada nušovė Stiuartą Koferį. Keistai nejudrios Driu rankos drebėjo, ausyse spengė, tačiau be trylikos minučių trečią nakties jis nė kiek nesigailėjo nužudęs vyrą, kuris užmušė jo motiną.

Vaikinas grįžo į miegamąjį ir įjungė lubų šviestuvą. Kairiajame Stiuarto smilkinyje žiojėjo maža, bjauri skylutė, šalia galvos gulėjo pistoletas. Vyras atmerktomis akimis dyrėjo į lubas. Ant užkloto plėtėsi skaisčiai raudono kraujo ratas.

Driu nužingsniavo atgal į virtuvę. Čia neišvydo nieko naujo. Tada patraukė į gyvenamąjį kambarį, įjungė dar vieną lempą ir, atidaręs priekines namo duris, atsisėdo į Stiuarto atlenkiamąjį fotelį. Stiuartą būtų ištikęs apopleksijos priepuolis, jei būtų užtikęs ką nors sėdint jo soste. Fotelis atsidadė juo — smirdėjo sudvisusiais rūkalais, išdžiūvusiu prakaitu, sena oda, viskiu ir alumi. Po poros minučių Driu suprato, kad negali pakęsti šio fotelio, tad prisitraukė prie lango kėdę ir ėmė laukti pasirodant švyturėlių.

Pirmieji pasirodė mėlyni, pašėlusiai mirksėdami ir sukdamiesi. Mašinai užkilus paskutinėn privažiavimo keliuko įkalnėn, Driu staiga persmelkė baimė. Jis vos įstengė kvėpuoti. Štai, atvyko jo pasiimti. Jį surakins antrankiais, pasodins ant galinės šerifo pa-

reigūno patrulinio automobilio sėdynės ir išsiveš. Ir jis nieko negali padaryti.

Antri atvažiavo paramedikai — su greitąja, blyksinčia raudonais švyturėliais, po jų — dar vienas policijos automobilis. Sužinojus, kad name ne vienas, o du kūnai, skubiai prisistatė kita greitoji ir dar daugiau teisėsaugos pareigūnų.

Džouzės širdis dar plakė. Ją mikliai paguldė ant neštuvų su ratukais ir įkėlė į greitąją, kuri visu greičiu nulėkė ligoninėn. Driu ir Kirai, pasodintiems gyvenamajame kambaryje ant sofos, liepė nejudėti iš vietos. Jie ir šiaip nebūtų galėję pasprukti. Name degė visos šviesos iki vienos, į visus kambarius prigužėjo pareigūnų.

Šerifą Ozį Volsą, vieną atvažiavusį automobiliu, priešais namą pasitiko jo pavaduotojas Mosas Džunioras Teitamas.

— Atrodo, Koferis vėlai naktį grįžo namo, juodu susibarė, jis ją sumušė ir nulūžo ant lovos, — papasakojo jis. — Vaikis paėmė jo pistoletą ir vieną kartą iššovė tiesiai į galvą. Mirė vietoje.

— Kalbėjai su vaikiu?

— Aha. Driu Gemblas, šešiolikos, Koferio sugyventinės sūnus. Nešnekus. Man regis, ištiktas šoko. Jo sesuo Kira, keturiolikos metų, sakė, kad gyvena čia maždaug metus ir kad Koferis buvo smurtautojas, nuolat mušdavo jų motiną.

— Tai Koferis negyvas? — negalėdamas patikėti perklausė Ozis.

— Taip, sere, Stiuartas Koferis negyvas.

Šerifas papurtė galvą — toks pasibaisėtinas dalykas jam tiesiog netilpo galvoje. Pro plačiai atlapotas priekines duris įėjo į vidų. Stabtelėjęs dirstelėjo į vieną šalia kito ant sofos sėdinčius vaikus. Šie, nudelbę akis į grindis, bandė nekreipti dėmesio į aplink tvyrantį chaosą. Ozis norėjo jiems ką nors pasakyti, bet nutylėjo. Jis nusekė paskui savo pavaduotoją į miegamąjį, kuriame niekas nebuvo pajudinta. Pistoletas gulėjo ant užkloto per dešimt colių nuo Koferio galvos. Lovos viduryje buvo išsklidęs didelis kraujo klanas. Dešinėje galvos pusėje išlėkusi kulka išplėšė gabalėlį kaukolės, kraujas ir smegenų medžiaga ištiško ant užkloto, pagalvių, galvūgalio lentos ir sienos.

Iki šiol Ozis turėjo keturiolika visu etatu dirbančių pareigūnų. Dabar liko trylika. Ir septyni, dirbantys ne visu etatu, bei krūva savanorių, su kuriais jam visai nesinorėjo terliotis. Ozis Volsas ėjo Fordo apygardos šerifo pareigas nuo 1983-ųjų, kuomet, prieš septynerius metus, didžiule balsų persvara laimėjo istorinius rinkimus. Istorinius, nes tuo metu tapo vieninteliu juodaodžiu šerifu Misisipėje ir pirmuoju tokiu, išrinktu apygardoje, kurios didžiąją gyventojų daugumą sudarė baltieji. Per šiuos septynerius metus jis nebuvo praradęs nė vieno iš savo pareigūnų. Deveinui Luniui 1985 metais per šaudynes teismo rūmuose, už kurias į kaltinamųjų suolą sėdo Karlas Li Heilis, nunešė koją, bet Lunis tebetarnavo šerifo pajėgose.

Ir štai neteko pirmojo. Štai šiurpiame mirties guolyje guli Stiuartas Kofelis, vienas iš geriausių jo vyrų ir neabejotinai pats drąsiausias, tįso negyvas it rąstas, o iš jo kūno tebesisunkia skysčiai.

Ozis nusiėmė skrybėlę ir sukalbėjo trumpą maldele. Tada žingtelėjo atbulas ir neatitraukdamas žvilgsnio nuo Kofelio tarė:

— Teisės saugos pareigūno nužudymas. Kviesk valstijos vyrukus. Tegu jie ir tiria. Nieko nelieskit.

Pakėlęs akis į Teitamą paklausė:

— Kalbėjai su vaikais?

— Taip.

— Ta pati istorija?

— Taip, sere. Vaikinas nešneka. Sesuo sako, kad jis jį nušovė. Manė, kad užmušė jų motiną.

Ozis linktelėjo ir apmąstė padėtį.

— Gerai, — nutarė, — daugiau vaikų neklausinėjame ir nertardome. Kiekvieną mūsų veiksma nuo šios akimirkos po kaulelį narstys teisininkai. Vežkimės vaikus, bet kad man nė žodžio. Tiesą sakant, sodinkite juos į mano mašiną.

— Antrankius uždėti?

— Aišku. Berniukui. Gal netoliese gyvena kokie giminaičiai?

Šerifo tarnybos pareigūnas Mikas Sveizas krenkštelėjo, pravalydamas gerklę, ir atsakė:

— Kažin, Ozi. Gerai pažinojau Koferį. Gyveno su ta moteri-

mi, pasakojo, kad jos praeitis audringa. Išsiskyrusi, gal net dukart. Nežinau, iš kur ji, bet Koferis tikrai sakė, kad ne vietinė. Prieš porą savaitių lankiausi pas juos pagal iškvietimą dėl ramybės trikdymo, bet ji atsisakė rašyti skundą.

— Gerai. Viską išsiaiškinsime. Vežuosi vaikus. Mosai, tu su manimi. Mikai, lieki čia.

Driu klusniai atsistojo, kai jo paprašė, ir atkišo į priekį rankas. Teitamas švelniai spragtelėjo ant jų antrankius ir išsivedęs įtariamąjį iš namo įsodino į šerifo automobilį. Kira šluostydamosi ašaras sekė iš paskos. Kalvotame privažiavimo keliuke blykčiojo galybė švyturėlių. Žinia, kad nušautas pareigūnas, jau pasklido, ir visi apygardos farai, net nebudintys, skubinosi į įvykio vietą pažiūrėti.

Išvingiavęs tarp kitų patrulinių automobilių ir greitųjų Ozis nuriėjo privažiavimo keliuku link apygardos greitkelio. Įjungęs žydrus švyturėlius jis nuspaudė greičio pedalą.

— Pone, ar galėsime pamatyti mamą? — paklausė Driu.

Šerifas dirstelėjo į Teitamą ir ištare:

— Įjunk diktofoną.

Teitamas išsitraukė iš kišenės mažą diktofoną ir paspaudė mygtuką.

— Taigi, — prabilo Ozis, — dabar įrašinėsime viską, kas sakoma. Čia šerifas Ozis Volsas, šiandien tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimtųjų kovo dvidešimt penkta, dabar trys valandos penkiasdešimt viena nakties. Važiuoju į Fordo apygardos areštinę, šalia manęs, priekinėje sėdynėje, pavaduotojas Mosas Džunioras Teitamas, gale sėdi — koks tavo pilnas vardas ir pavardė, sūnau?

— Driu Alenas Gemblas.

— Kiek metų?

— Šešiolika.

— O tavo vardas, panele?

— Kira Geilė Gembl, man keturiolika.

— Jūsų motinos vardas ir pavardė?